

NÁZEV/TÉMA: **Dílo Karla Čapka - opakování**

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura   **Škola:** SZŠ a VOŠZ Znojmo, Jana Palacha 8

Učitel: Mgr. Miloslava Čtveráčková

Třída: 4.C, 21 žáků, přítomno 18 žáků

Časová jednotka: 1 vyučovací hodina (45 minut)

Použité metody: Klíčová slova, Myšlenková mapa, diskuse

Uspořádání třídy: 9 dvojic

Charakteristika třídy: Z 21 žáků přítomno 18, 3 mají lehčí formu SPU - dyslexie. Třída je průměrná, nerada pracuje novými metodami, dává přednost klasickým postupům.

Situace: v předchozích hodinách jsme probírali dílo Karla Čapka včetně ukázek (rozbory textu, filmová ukázka – Bílá nemoc), postupovali jsme částečně chronologicky, ale spíše podle žánrů a jednotlivých oblastí tvorby.

Kompetence: pro tuto třídu neplatí ŠVP (pracujeme podle něj v 1. a 2. ročníku), ale realizace klíčových kompetencí je u nich uplatňována.

K1) kompetence k řešení problémů

K2) komunikativní kompetence

K3) personální a sociální kompetence

Výstupy: - žák hodnotí komplexně tvorbu autora a význam klíčových děl

- specifikuje tvorbu autora v národní literatuře
- posoudí odkaz autora pro současnost

Výukové cíle:

C1) žák charakterizuje tematické i žánrové okruhy v díle Karla Čapka

C2) žák vysvětlí souvislosti mezi jednotlivými díly i okruhy a způsob zpracování dané problematiky

C3) žák specifikuje Čapkův přínos pro českou literaturu

C4) žák vyhledává informace potřebné k řešení problému, logicky argumentuje a diskutuje při obhajování svých názorů

Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů:

Učebnice Odmaturuj z literatury 1 a 2, Didaktis 2004 (žáci mají i jiná vydání), vlastní poznámky žáků, papíry formátu A3

EVOKACE:

Žáci mají na začátku hodiny napsat ve dvojicích do sešitu klíčová slova týkající se Karla Čapka. Výběr slov záleží na názoru konkrétní dvojice. (V této fázi pracují bez učebnice, na základě svých vědomostí.) (5 minut, K2, K3, C3) Při této činnosti žáci v naprosté většině uváděli jako klíčová slova názvy děl a konkrétní pojmy z Čapkova života.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU:

Dvojice mají za úkol zpracovat danou problematiku pomocí myšlenkové mapy tak, aby postihly co nejvíce souvislostí. K dispozici mají učebnice a vlastní poznámky. S učebnicí pracují běžně, slouží jim především k domácí přípravě. Teď jim možnost nahlédnutí do učebnice nebo poznámek má umožnit kontrolu správnosti informací a větší šíři záběru. (15 minut, K1, K2, K3, C1, C2, C4) Pak umístí své myšlenkové mapy na volné přední lavice a prostudují si práce ostatních dvojic (10 minut, C2, C3).

Každá dvojice krátce vysvětlí, jaký zvolila postup, a zdůvodní ho. Ostatní mohou mít dotazy nebo vyjádřit souhlas či nesouhlas, uvést své argumenty. Nakonec vyhodnotí nejlepší práci (10 minut, K2, K3, C1 – 3). V této fázi se ukázalo, že žáci

většinou volili faktografický přístup, pracovali s konkrétními pojmy (například dělení podle žánrů), logické postihu širších souvislostí se jim většinou nedařilo.

Tyto možnosti vplynuly nakonec z diskuse, ale za pomoci vyučujících. Do budoucna bude potřeba jim konkrétněji zformulovat kritéria, na jejichž základě souvislosti hledají.

REFLEXE:

Žáci se vrátili ke svým klíčovým slovům. Měli posoudit, jestli by na základě práce v hodině vybrali teď v závěru stejně, nebo zvolili jiný způsob výběru. Měli si také doplnit do svých myšlenkových map nebo do poznámek nové skutečnosti a možnosti, se kterými se seznámili během diskuse. Mnozí teď volili nové rozčlenění díla na základě tematických okruhů (např. díla s protifašistickou tematikou, díla s prvky sci-fi atd.). - 5 minut, zejména C3 a C4, K1 – 3

Hodnocení: třída je poněkud pasivní a nepříliš ráda pracuje novými způsoby, spíš raději přijímá hotové informace. Jsou zvyklí pracovat ve dvojicích i ve skupinkách, ale ne vždy plně využijí nabízených možností, potřebují spíš návod nebo upozornění. Stanovené cíle byly splněny, myšlenkové mapy jim poslouží při opakování a pomohou s výběrem díla pro četbu k ústní maturitní zkoušce.

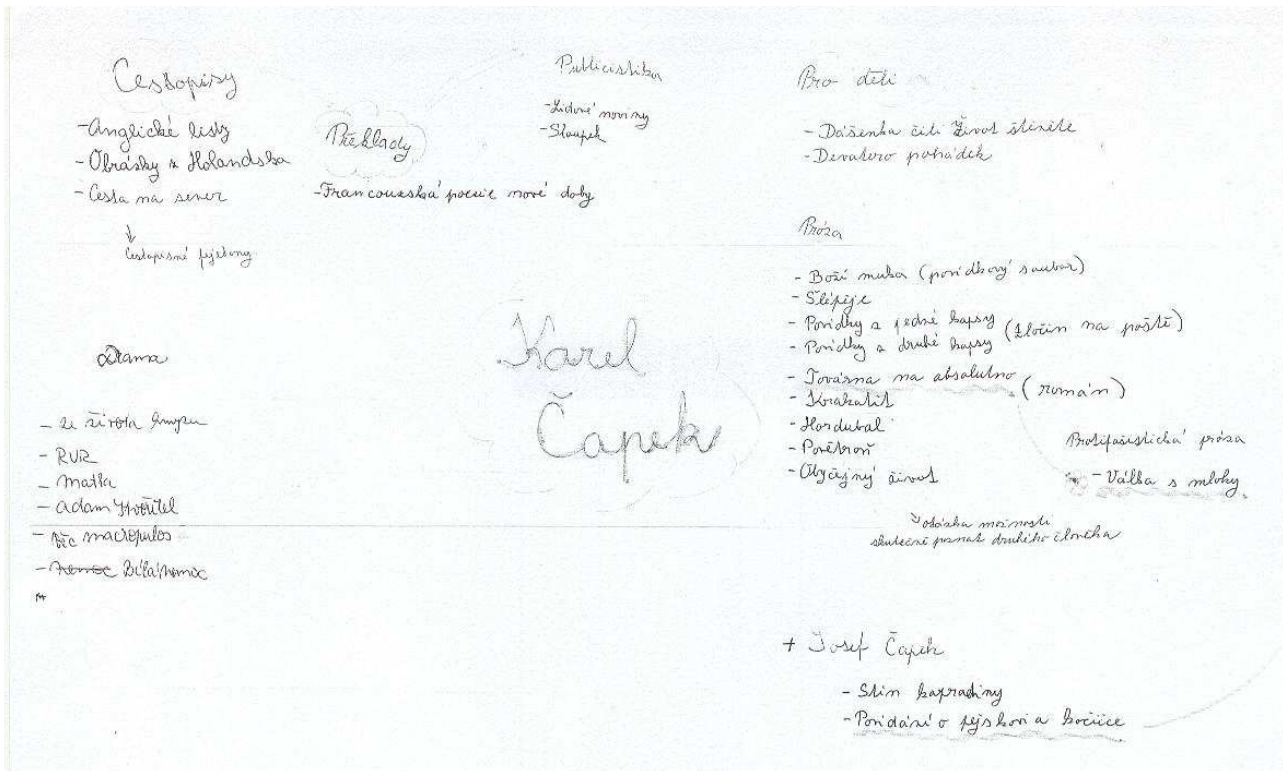
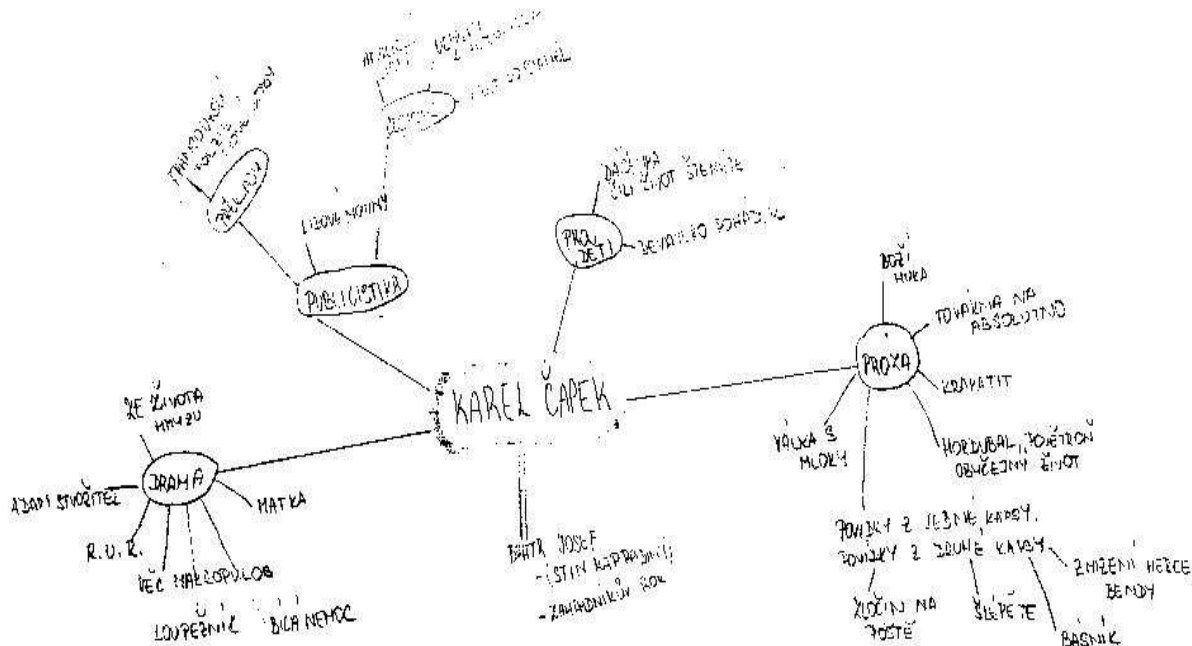
Pedagogická reflexe: příště bych jinak formulovala zadání úkolu, zvolila bych konkrétnější formulaci a názornější kritéria.

U této třídy se mně osvědčily spíš jednotlivé metody kritického myšlení použité v kratším časovém úseku než struktura celé hodiny.

K přípravě přikládám:

Příloha č. 1 - ukázky žákovských prací, které z aktivity vzešly (mentální mapy)

Příloha č. 1

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

